

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ • UNIVERSITY OF PATRAS

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ & ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ •
EDUCATIONAL CENTER FOR LIFE LONG LEARNING

ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ Ή ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Επιστημονικά Υπεύθυνος:

Γιώργος Νικολάου
Καθηγητής
Πανεπιστημίου Πατρών

Πάτρα, Απρίλιος 2018

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	3
2. ΣΚΟΠΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	3
3. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	4
4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	4
5. ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ	11
6. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ, ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	12
7. ΎΝΑΡΞΗ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ – ΤΕΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	13
8. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ.....	13
9. ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΟΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	14
10. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ.....	14

1. ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εν ενεργεία και σε αδιόριστους εκπαιδευτικούς, Προσχολικής, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Η έμφαση δίνεται στην διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας και την διαχείριση της εκπαιδευτικής ετερότητας σε τυπικές και άτυπες μορφές εκπαίδευσης.

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλουν :

1. Εν ενεργεία εκπαιδευτικοί, μόνιμοι ή αναπληρωτές, της Προσχολικής, Α΄θμιας και Β΄θμιας Εκπαίδευσης
2. απόφοιτοι ΑΕΙ και ΑΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής, οι οποίοι προτίθενται να ασχοληθούν με την εκπαίδευση ή είναι ήδη αδιόριστοι εκπαιδευτικοί
3. Φοιτητές πανεπιστημιακών Τμημάτων και Τμημάτων ΑΕΙ, των οποίων το πτυχίο τους δίνει δικαίωμα να εργαστούν ως εκπαιδευτικοί στην Πρωτοβάθμια ή τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

2. ΣΚΟΠΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του Προγράμματος «Κατάρτιση Εκπαιδευτικών στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης ή Ξένης Γλώσσας» (ΚΕΔΕΔΕ) είναι η εξειδίκευση διδακτικού προσωπικού, το οποίο επιθυμεί να εργαστεί με μαθητικούς πληθυσμούς οι οποίοι έχουν πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, προκειμένου να είναι ενημερωμένο σχετικά με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και αφετέρου να μπορεί να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες τους. Ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η εξοικείωση με τις μεθόδους διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας, καθώς και με τις διδακτικές πρακτικές σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον.

Όσο και αν οι Έλληνες εκπαιδευτικοί είναι αρκετά ενημερωμένοι πάνω σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, λόγω της αυξημένης μεταναστευτικής ροής προς την χώρα μας κατά τις προηγούμενες δεκαετίες, η σημερινή κατάσταση με τους πρόσφυγες παρουσιάζει τις δικές της ιδιαιτερότητες.

Για το λόγο αυτό θεωρείται απαραίτητη η κατάρτιση των εκπαιδευτικών πάνω σε ειδικά θέματα σχολικής ένταξης και εκπαίδευσης αλλόγλωσσων πληθυσμών. Το σεμινάριο που προτείνουμε στοχεύει να καλύψει το κενό αυτό. Εξάλλου, όπως διαφαίνεται και από τις προθέσεις της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, επίκειται η αξιοποίηση εξειδικευμένου εκπαιδευτικού προσωπικού, ειδικά σε

θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας¹.

3. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το Πρόγραμμα ΚΕΔΕΔΕ προσεγγίζει το θέμα της εκπαίδευσης των μαθητών με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες (ΜΑΠΙ) μέσα από την παιδαγωγική, διδακτική, ψυχολογική και κοινωνιολογική διάστασή της. Ο επιμορφούμενος, με την ολοκλήρωση του προγράμματος, αναμένεται να είναι σε θέση:

- να αντιλαμβάνεται την εθνοτική, θρησκευτική, γλωσσική και πολιτισμική πολυμορφία των εθνοπολιτισμικά διαφορετικών πληθυσμών,
- να ιεραρχεί τις εκπαιδευτικές ανάγκες τους
- να θέτει σε λειτουργία τα κατάλληλα διδακτικά εργαλεία και καινοτομίες για την εκπαίδευσή τους
- να προσεγγίζει μεθοδολογικά σωστά την διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
- να παρέχει υπηρεσίες στήριξης και συναισθηματικής ενδυνάμωσης των ΜΑΠΙ και των οικογενειών τους

4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα ΚΕΔΕΔΕ αποτελείται από δέκα Θεματικές Ενότητες, καθεμία από τις οποίες έχει συγκεκριμένους υπεύθυνους/συντονιστές, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα:

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ – ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

1	Η προσφυγική κρίση και τα χαρακτηριστικά των προσφύγων	Καθ. Παντελής Κυπριανός
2	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση - Ανθρώπινα Δικαιώματα	Αναπλ. Καθ. Γιώργος Νικολάου
3	Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης (Δ/Ξ) γλώσσας Α' μέρος	Αναπλ. Καθ. Άννα Φτερνιατή
4	Διδακτικές στρατηγικές για την διδασκαλία της Ελληνικής ως Δ/Ξ γλώσσας Β' μέρος	Καθ. Άννα Ιορδανίδου
5	Σχεδιασμός και υλοποίηση διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων	Καθ. Ιουλία-Αθηνά Σπινθουράκη
6	Ισότητα ευκαιριών - Δυναμική της πολυπολιτισμικής τάξης	Αναπλ. Καθ. Ιωάννης Καμαριανός
7	Διαπολιτισμική Ψυχολογία	Επικ. Καθ. Πέννυ Παναγιωτοπούλου
8	Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Ψηφιακός Γραμματισμός	Καθ. Χρήστος Παναγιωτακόπουλος

¹ <https://www.alfavita.gr/arthron/ekpaideysi/amesi-proslipsi-800-anapliroton-anakoinose-o-nfilis-gia-tin-ekpaideysi-prosfygon>

- 9 Διαπολιτισμική Συμβουλευτική – ανάπτυξη της ψυχικής Αναπλ. Καθ. Στέφανος Βασιλόπουλος
ανθεκτικότητας
- 10 Εναλλακτικοί τρόποι διαπολιτισμικής επικοινωνίας – Τέχνες Μάρω Γαλάνη ΕΕΠ
11. Πρακτική Άσκηση Άννα Φτερνιάτη, Ευγενία Αρβανίτη

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης Πρακτική Άσκηση 40 ωρών με υπεύθυνες καθηγήτριες τις κκ. Άννα Φτερνιάτη και Ευγενία Αρβανίτη.

Κάθε ΘΕ θα διδαχθεί επί 36 ώρες, εκ των οποίων οι 24 θα είναι διδασκαλία σε εικονική τάξη μέσω σύγχρονης τηλεκπαίδευσης (webinars) και οι 12 ασύγχρονη, εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Το περιεχόμενο της κάθε ενότητας είναι:

1. Η προσφυγική κρίση και τα χαρακτηριστικά των προσφύγων

Η παιδαγωγική πράξη προϋποθέτει τη γνώση του άλλου, των εμπλεκόμενων στην παιδαγωγική σχέση. Αυτό συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για την οργάνωση της παιδαγωγικής σχέσης και την επιτέλεση της παιδαγωγικής πράξης. Η συγκεκριμένη Θεματική Ενότητα αποβλέπει στη διαμόρφωση της εικόνας του άλλου, στην προκειμένη περίπτωση των προσφύγων, μαθητών, γονέων. Η εικόνα αφορά τις προσδοκίες, τους στόχους και την προσωπική τους διαδρομή και, βεβαίως, τον πολιτισμό τους.

Αυτονόητα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος δεν μπορεί να δοθεί ακριβής εικόνα των προσφύγων στην Ελλάδα -ομάδα πολυσχιδής και όχι πολύ ομοιογενής. Για το λόγο αυτό εστιάζουμε σε τέσσερις πτυχές ώστε να είναι ευχερέστερη και πιο δημιουργική η διδακτική πράξη: στην εθνολογική και κοινωνική σύνθεση των προσφύγων, στους λόγους της προσφυγιάς, τις προσδοκίες τους και το πολιτισμικό τους υπόβαθρο.

Τα αντικείμενα που θα διδαχθούν είναι:

- Οι έννοιες του πρόσφυγα και του μετανάστη
- Οι γενεσιουργοί λόγοι του φαινομένου
- Το φαινόμενο διαχρονικά
- Η κοινωνική και εθνοτική σύνθεση των προσφύγων
- Πολιτισμικές διαστάσεις
- Προσδοκίες, στόχοι και όνειρα
- Στοιχεία για το ρόλο της εκπαίδευσης και του σχολείου

2. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Ανθρώπινα Δικαιώματα

Η συγκεκριμένη Θεματική Ενότητα προσφέρει την επιστημονική γνώση που είναι απαραίτητη για να ανταποκριθεί κανείς επαρκώς στις απαιτήσεις της σύγχρονης πολυπολιτισμικής πραγματικότητας. Στοχεύει στην κατανόηση και αξιοποίηση της πολυπλοκότητας των κοινωνιών, όπως αυτές έχουν προκύψει μέσα από την ιστορική τους διαδρομή, αλλά και πιο πρόσφατα, μέσα από τη διαδικασία της

παγκοσμιοποίησης. Επίσης, εστιάζει στην αποφυγή μηχανισμών αποκλεισμού ατόμων με διαφορετικό κοινωνικοπολιτισμικό υπόβαθρο.

Συγχρόνως η ΘΕ προσεγγίζει θέματα Εκπαίδευσης στα Ανθρώπινα Δικαιώματα, προκειμένου οι καταρτιζόμενοι, αφενός να πληροφορηθούν την ιστορική διαδρομή και την επίδραση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην διαμόρφωση των σύγχρονων κοινωνιών και αφετέρου να διδαχθούν τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να προσεγγίζουμε τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Τα αντικείμενα που θα διδαχθούν είναι:

- Το νέο περιβάλλον – Κοινωνικοί μετασχηματισμοί
- Θεωρίες της ετερότητας. Η έννοια της «ταυτότητας» και της «διαφοράς».
- Η διαχείριση της ετερότητας
- Διαπολιτισμική επικοινωνία.
- Βία – σχολικός εκφοβισμός και εθνοπολιτισμική ετερότητα
- Ανθρώπινα Δικαιώματα – οι σημαντικότεροι ιστορικοί σταθμοί
- Η εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
- Ρατσισμός – είδη ρατσισμού (φυλετικός, κοινωνικός, εκπαιδευτικός κλπ)

3. Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας (Δ/Ξ) Α' μέρος

Παρουσιάζονται οι βασικές προσεγγίσεις που έχουν διατυπωθεί στην ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία γύρω από τη διδακτική μιας γλώσσας ως δεύτερης ή ξένης και την καλλιέργεια του γραμματισμού στο σχολικό περιβάλλον, διερευνώντας οι θεωρητικές τους καταβολές και αναδεικνύεται ο τρόπος που οι προτάσεις αυτές έχουν επηρεάσει την παιδαγωγική πράξη.

Περιγράφεται η πολύπλοκη και σύνθετη διαδικασία ανάπτυξης μιας δεύτερης γλώσσας σε ποικίλα μαθησιακά περιβάλλοντα. Αναλύεται ο ρόλος της μητρικής στη διαδικασία κατάκτησης της δεύτερης/ξένης γλώσσας και μελετώνται οι διαφορές και οι ομοιότητες στις διαδικασίες κατάκτησής τους.

Γίνεται συστηματική αναφορά στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά-μη φυσικοί ομιλητές της νεοελληνικής γλώσσας κατά τη διαδικασία κατάκτησης του γραμματισμού.

Συζητούνται και αποτιμώνται κριτικά οι παραδοσιακές και σύγχρονες προσεγγίσεις της γλωσσικής διδασκαλίας στους συγκεκριμένους πληθυσμούς.

4. Διδακτικές στρατηγικές για την διδασκαλία της Ελληνικής ως Δ/Ξ γλώσσας Β' μέρος

Στην ενότητα αυτή δίνεται έμφαση στη διδακτική πράξη καθώς παρουσιάζονται διεξοδικά οι πιο σύγχρονες και αποδεκτές προσεγγίσεις που έχουν προταθεί για τη διδασκαλία του γραμματισμού.

Παρουσιάζονται δείγματα διδακτικού υλικού και συνδιαμορφώνονται κατά τη διάρκεια των σεμιναρίων σχέδια μαθημάτων και σχέδια εργασίας (project), ώστε οι εκπαιδευτικοί να εξοικειώνονται με τη διαδικασία και να εφοδιαστούν κατάλληλα για να στηρίζουν και να διευκολύνουν τις προσπάθειες των μαθητών/τριών τους να κατακτήσουν την ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα.

Δίνεται έμφαση στις πρακτικές της παιδαγωγικής του γραμματισμού με βάση τα κειμενικά είδη και κυρίως στις πρακτικές των πολυγραμματισμών. Τα παραπάνω περιλαμβάνουν κατανόηση και παραγωγή πολυτροπικών κειμένων που συνδυάζουν διαφορετικά σημειωτικά μέσα (γλωσσικά, οπτικά, ηχητικά) για την παραγωγή λόγου σε πολυμορφικά και πολυπολιτισμικά κοινωνικά περιβάλλοντα.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευτικοί θα έχουν αποκτήσει αρκετή εμπειρία σε τέτοιου είδους στρατηγικές και δεξιότητες διδασκαλίας. Επίσης θα έχουν ασκηθεί στο να σχεδιάζουν, να παράγουν και να αναπτύσσουν μέσα στην τάξη ανάλογο διδακτικό υλικό.

5. Σχεδιασμός και υλοποίηση διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Αυτή η θεματική ενότητα εστιάζει στις βασικές αρχές, πάνω στις οποίες εδράζεται ο σχεδιασμός ενός διαπολιτισμικού εκπαιδευτικού προγράμματος.

Σύμφωνα με την UNESCO (2007): “Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση δεν μπορεί να είναι ένα απλό «πρόσθετο» στο κανονικό Αναλυτικό Πρόγραμμα. Θα πρέπει να επηρεάζει το σύνολο του μαθησιακού περιβάλλοντος, όπως επίσης και άλλες διαστάσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως την σχολική ζωή και την λήψη αποφάσεων, την εκπαίδευση και την κατάρτιση των εκπαιδευτικών, τα αναλυτικά προγράμματα, τις γλώσσες διδασκαλίας, τις διδακτικές μεθόδους και την αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών, τα διδακτικά υλικά κλπ». Οι κατευθυντήριες γραμμές της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης είναι:

1. Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση σέβεται την πολιτισμική ταυτότητα του μαθητή μέσω της παροχής πολιτισμικά κατάλληλης και αποτελεσματικής εκπαίδευσης για όλους.
2. Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση εφοδιάζει κάθε μαθητή με την πολιτισμική γνώση, τις στάσεις και τις δεξιότητες, οι οποίες του είναι αναγκαίες προκειμένου να επιτύχει την ενεργό και πλήρη συμμετοχή του στην κοινωνία.
3. Η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση εφοδιάζει κάθε μαθητή με την πολιτισμική γνώση, τις στάσεις και τις δεξιότητες, οι οποίες του επιτρέπουν να συνεισφέρει στον σεβασμό, την κατανόηση και την αλληλεγγύη μεταξύ των ατόμων και των εθνικά, πολιτισμικά και θρησκευτικά διαφορετικών ομάδων και εθνών.

Οι παραπάνω αρχές θα παρουσιαστούν, θα συζητηθούν και θα χρησιμοποιηθούν προκειμένου να αναδειχθεί το πώς οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αξιοποιήσουν τα υπάρχοντα αναλυτικά προγράμματα και/ή πώς να σχεδιάσουν κατάλληλα

προγράμματα και πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις προσφορότερες μεθόδους, προκειμένου να εγγυηθούν την ισότητα και την δικαιοσύνη στις ευκαιρίες για όλους τους μαθητές. Ο σχεδιασμός του σεμιναρίου περιλαμβάνει: εντοπισμό και ταυτοποίηση των ομάδων, στοχοθεσία, επιλογή θεωρητικού πλαισίου, επιλογή διδακτικών μεθόδων, χρήση διδακτικών υλικών και δραστηριοτήτων, αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της επιλεγείσας μεθόδου και διαδικασίας. Οι καταρτιζόμενοι θα έχουν την δυνατότητα να αξιοποιήσουν τις αρχές αυτές στον σχεδιασμό ενός διαπολιτισμικού εκπαιδευτικού προγράμματος καθώς και δειγματικών σχεδίων μαθημάτων πάνω στην ειδικότητά τους, τα οποία θα παρουσιαστούν στην ομάδα και θα αξιολογηθούν.

6. Ισότητα ευκαιριών - Δυναμική της πολυπολιτισμικής τάξης

Σύμφωνα με τις επιταγές των διεθνών συμβάσεων αλλά και σύμφωνα με το ελληνικό σύνταγμα, θεσμική υποχρέωση του ελληνικού κράτους αποτελεί η δημιουργία δομών υποστήριξης για τους νεαρούς πρόσφυγες. Η δέσμευση αυτή, που εμπεριέχει και ικανή εκπαιδευτική προοπτική, παράγει σημαντικές διαφοροποιήσεις στην σχολική τάξη, τόσο στο πεδίο του θεσμού όσο και στο πεδίο των δράσεων των υποκειμένων.

Πιο συγκεκριμένα, η εισαγωγή νεαρών προσφύγων και η προσπάθεια ένταξή τους δεν αποτελεί γραμμική διαδικασία για τα δρώμενα και τους δρώντες. Αντίθετα, η σχολική τάξη ως στρατηγική στιγμή (Σολομών 1999) διαφοροποιείται δυναμικά και αναζητά νέες ορίζουσες για την ύπαρξή της.

Αυτή ακριβώς η παραδοχή της σχολικής τάξης ως στρατηγικής στιγμής μας οδηγεί, κατά την συγκεκριμένη διαπραγμάτευση, στην αρχή της ανοικτότητας και στην κανονιστική για την εκπαιδευτική πρακτική, υιοθέτηση του πρίσματος του ανοιχτού σχολείου (Κουλαϊδής 2006).

Υπό αυτό τον προσδιορισμό, βασική αρχή της θεματικής θα είναι οι συμμετέχοντες να δουλέψουν την σχέση με την ετερότητα κατοπτρικά σύμφωνα με την θεώρηση του P. Bourdieu. (Bourdieu 1997, Bourdieu & Wacquaint 1990).

Έτσι, η εκπαιδευτική πρακτική καθίσταται ένα ταξίδι προς τον 'άλλο' όπου η αναγνώριση της διαφορετικότητας, δεν σημαίνει άρνηση του δεδομένου, 'του οικείου'.

Αντίθετα η αμφισβήτηση του δεδομένου δεν μπορεί παρά να σημαίνει την ευρύτητα της σκέψης του εκπαιδευτή, την απόρριψη των στερεοτύπων του και σε τελική ανάλυση την έκθεση στην ετερότητα που συνυπάρχει στο κοινωνικό πεδίο, διευρύνοντας τους θεωρητικούς του ορίζοντες και εξελίσσοντας τα μεθοδολογικά εργαλεία της εκπαιδευτικής πρακτικής και τελικά της σχολικής τάξης.

Σε ένα δεύτερο επίπεδο, η ανοικτότητα ως προς το πλαίσιο προσανατολισμού της σχολικής τάξης επιτρέπει την ικανή αξιοποίηση και του κοινωνικο- πολιτιστικού δίπολου.

Συχνά σε μαθητικούς πληθυσμούς που φέρουν χαρακτηριστικά ετερότητας η εκπαιδευτική παρέμβαση αφορά αποκλειστικά τους πολιτισμικούς παράγοντες. Έτσι όμως αδυνατούμε ως εκπαιδευτικοί να διαχειριστούμε και να αξιοποιήσουμε το κοινωνικό κεφάλαιο της ετερότητας (Portes 1998). Το περιβάλλον προέλευσης είναι σημαντικό και είναι ενιαίο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό. Συνεπώς θα πρέπει ο εκπαιδευτικός να μπορεί να αξιοποιήσει στα πλαίσια της εκπαιδευτικής πρακτικής το περιβάλλον προέλευσης, τα ατομικά χαρακτηριστικά, αλλά και τις προσδοκίες των συμμετεχόντων στη σχολική στιγμή (Katsillis & Rubinson 1990).

Υπό αυτή την οπτική, η διαπραγμάτευση των εννοιών ισότητα-ανισότητα αφετηριών ή ευκαιριών, αλλά και η σημασία της αξιοποίησης του πολιτισμικού και κοινωνικού κεφαλαίου των συμμετεχόντων θα τεθούν υπό το πρίσμα των εκπαιδευτικών πρακτικών στην ανοιχτή σχολική τάξη.

Συμπερασματικά, με τεχνικές όπως τα παιχνίδια ρόλων ή ο καταγιγισμός ιδεών και με εργαλεία το βίωμα, την βιογραφική αφήγηση και τα εικονικά κείμενα, η θεματική θα επιδιώξει την ανάδυση ζητημάτων της σχολικής τάξης που προκύπτουν από τη διαχείριση του κοινωνικο-πολιτισμικού κεφαλαίου της ετερότητας αλλά και από την κριτική ανάδυση του 'οικείου' των εκπαιδευτικών μας ταυτοτήτων.

7. Διαπολιτισμική Ψυχολογία

Η θεματική ενότητα «Διαπολιτισμική Ψυχολογία» παρουσιάζει τις διαφορετικές πολιτισμικές οπτικές ως προς τα ψυχολογικά φαινόμενα και συμπεριφορές του ατόμου. Περιγράφει το περιεχόμενο εμπειρικών διαπολιτισμικών συγκρίσεων και τη χρηστική ή όχι αξία τους για την επαγγελματική ζωή του δασκάλου και του ατόμου γενικότερα. Τα θέματα που αναλύονται είναι: τα στάδια, τα χαρακτηριστικά και οι συνέπειες της πολιτισμικής προσαρμογής είτε σε περιπτώσεις εσωτερικής μετανάστευσης είτε σε περιπτώσεις ξένων μεταναστών/προσφύγων· το πώς ο πολιτισμός διαμορφώνει τις στάσεις, τις αξίες, τις αιτιακές αποδόσεις της συμπεριφοράς των ατόμων που επηρεάζουν τις διαπολιτισμικές αλληλεπιδράσεις· η οικουμενική ισχύς σχετικά με τις διαφορές των δύο φύλων, την προσωπικότητα και τη συναισθηματική έκφραση· η εγκυρότητα, το περιεχόμενο και η χρησιμότητα των διαπολιτισμικών ερευνών για το επάγγελμα του δασκάλου αλλά και τη δια βίου μάθηση γενικότερα· η δυνατότητα σύγκρισης πολιτισμών ως προς μεταβλητές των ανθρωπιστικών επιστημών και πάνω σε ποιες διαστάσεις αυτή η σύγκριση είναι μπορεί να είναι εφικτή.

8. Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Ψηφιακός Γραμματισμός

Η μάθηση σήμερα αποτελεί μία διαδικασία που πραγματοποιείται σε ένα περιβάλλον με συνεχώς μεταβαλλόμενα χαρακτηριστικά. Από την άλλη πλευρά, λόγω των εμφανών πλεονεκτημάτων, η υιοθέτηση τεχνολογικών εργαλείων σε κάθε

μορφής εκπαίδευση και ιδιαίτερα στον ευαίσθητο χώρο της διαπολιτισμικής, θεωρείται επιβεβλημένη. Όμως, ο εκπαιδευτικός εκτός από τη γνώση της αξιοποίησης της τεχνολογίας, θα πρέπει να γνωρίζει εκτός από τις δυνατότητες που έχει με την χρήση της και κάτι ακόμα σημαντικό: την κουλτούρα που διέπει τη χρήση όλων των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων αναζήτησης, ανεύρεσης και μετάδοσης πληροφοριών. Η δημιουργία προστιθέμενης αξίας από την πρόσβαση στην πληροφορία από όλα τα μέλη μιας διαπολιτισμικής κοινωνίας, απαιτεί διεύρυνση των ψηφιακών δεξιοτήτων των μελών της, δηλαδή ανάπτυξη του ψηφιακού γραμματισμού, έτσι ώστε αυτά να μπορούν να αντιμετωπίσουν κριτικά την πληροφορία, πριν την αξιοποιήσουν καθοριστικά με οποιονδήποτε τρόπο.

Η παρούσα ενότητα σκοπεύει ακριβώς, αφενός να εξοικειώσει τους συμμετέχοντες με τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά εργαλεία μέσω της ανάπτυξης γνώσεων και δεξιοτήτων για την αξιοποίησή τους, όπως και της αλλαγής στάσεων για τη χρήση τους, αλλά και αφετέρου να βελτιώσει τον ψηφιακό γραμματισμό τους.

9. Διαπολιτισμική Συμβουλευτική – ανάπτυξη της ψυχικής ανθεκτικότητας

Η διαπολιτισμική συμβουλευτική αποτελεί μια ταχύτατα αναπτυσσόμενη σύγχρονη προσέγγιση στη συμβουλευτική ευάλωτων και ευπαθών ομάδων στο σημερινό παγκοσμιοποιημένο και πολυπολιτισμικό περιβάλλον. Στόχος του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι επιμορφούμενοι τις βασικές έννοιες και αρχές της διαπολιτισμικής και πολυπολιτισμικής συμβουλευτικής καθώς και τα κυριότερα πολυπολιτισμικά συμβουλευτικά μοντέλα και αντίστοιχες πρακτικές. Επιπλέον, θα δοθεί έμφαση στην έννοια της ψυχικής ανθεκτικότητας (resilience) και θα εντοπιστούν οι κυριότεροι παράγοντες που λειτουργούν είτε ανασταλτικά, είτε επιβοηθητικά για την ανάπτυξή της. Τέλος, οι επιμορφούμενοι θα ασκηθούν στο σχεδιασμό και υλοποίηση ενός ψυχοεκπαιδευτικού ομαδικού προγράμματος που θα αποσκοπεί στην αποδοχή της ετερότητας μέσα στην τάξη, καθώς και στην προαγωγή της ψυχικής ανθεκτικότητας σε ευάλωτες μειονοτικές ομάδες/πληθυσμούς.

10. Εναλλακτικοί τρόποι διαπολιτισμικής επικοινωνίας – Τέχνες

Η τέχνη αποτελεί κατάλληλο τρόπο για να καλλιεργηθούν ώριμες διαπολιτισμικές στάσεις και πρακτικές. Δεν ανήκει σε ένα συστηματικό και γραμμικό κόσμο, ο Χάιντεγκερ στο έργο του η καταγωγή του έργου τέχνης εξηγεί ότι η τέχνη διαρκώς καλύπτει και αποκαλύπτει τον εαυτό της. Σε αυτήν την κίνηση της απόκρυψης και της αποκάλυψης δημιουργείται η τέχνη ως τόπος συνάντησης των διαφορετικών, ως το σημείο εκείνο όπου τα θραύσματα μπορούν να συνυπάρχουν χωρίς να χάσουν τη μοναδικότητά τους.

Θεωρητικές παραδοχές: Ο χορός & το θέατρο είναι τέχνες σωματικές, υποστηρικτικές της υποκειμενικότητας, της διυποκειμενικότητας και της αληθινής επικοινωνίας. Από τις τεχνικές του δημιουργικού χορού κατά Rudolf Von Laban και του θεατρικού

παιχνιδιού κατά Miguel Demuyne αναπλάθοντας τους διαχρονικούς κώδικες των δύο τεχνών σε μια νέα χορογραφική, επιτελεστική γραφή συντίθεται το χοροθέατρο για παιδιά και εφήβους ως ένα ουσιαστικό μέσο έκφρασης, αισθητικής και συνεργατικής καλλιέργειας.

Θεωρητικό: Τρόπος σύνθεσης, σύνταξη και τεχνική ανάπτυξης χοροθεατροπαιδαγωγικών προγραμμάτων για την ετερότητα ή πως να ξεπεραστεί το φράγμα της γλώσσας και να επικοινωνήσουμε μέσω τέχνης.

Εργαστήριο: Διαδικασίες βιωματικής προσέγγισης για βελτίωση της προσωπικότητας και την ανάπτυξη της ανοιχτής, αλληλέγγυας και παρηγορητικής επικοινωνίας μέσω παιχνιδιών και ασκήσεων (για τη γνώση του εαυτού μέσα από το «άλλο» και το διαφορετικό, για αυτοεπίγνωση, συγκέντρωση, επικοινωνία, ανεκτικότητα, ενσυναίσθηση).

Τεχνικές θεάτρου και χορού: ανακριτική καρέκλα, διάδρομος συνείδησης, ομαδικός ρόλος, θέατρο εικόνων, αυτοσχεδιασμός, contact improvisation.

Ασκήσεις – απόπειρες δημιουργικής γραφής: συνδέεται με τη γλωσσική έκφραση, την επεξεργασία του λόγου και τον εμπλουτισμό του λεξιλογίου.

Καλλιτεχνική δημιουργία μέσα από δράσεις για τη διαπολιτισμική επικοινωνία με λόγο - κίνηση - εικόνα – ρυθμό και μουσική.

- Σύνθεση και χορογραφία χοροθεατρικής επιτέλεσης
- Σκηνική απόδοση του κειμένου της δημιουργικής γραφής
- Εξορμήσεις παρεμβάσεις ανοιχτού – αστικού χώρου. Επιτέλεση - πρωτόγονη έκφραση /Site specific - expression primitive.

11. Πρακτική Άσκηση

Στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης, οι καταρτιζόμενοι, με την καθοδήγηση των υπεύθυνων καθηγητριών, θα εκπονήσουν σχέδια διδασκαλίας, διδακτικά σενάρια, projects και ο καθένας/καθεμία από αυτούς θα πραγματοποιήσει ηλεκτρονικά μία μικροδιδασκαλία σε ενότητα την οποία θα έχει επεξεργαστεί υπό την εποπτεία των καθηγητών του.

5. ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

Διάρκεια (ώρες)			Συνολική Διάρκεια (εβδομάδες)
Ασύγχρονη Εκπαίδευση	Σύγχρονη Εκπαίδευση	Συνολική Διάρκεια	
10*12 = 120	10*24 = 240	450	40
50 (Τελική Εργασία)			
40 (Πρακτική Εξάσκηση)			

Η διδασκαλία στηρίζεται σε ένα υβριδικό μοντέλο αφενός σύγχρονης και αφετέρου ασύγχρονης, εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, για κάθε ΘΕ οργανώνονται έξι σεμινάρια με τηλεδιάσκεψη των 4 ωρών το καθένα, σε τρία Σαββατοκύριακα (24 ώρες συνολικά). Οι υπόλοιπες 12 ώρες καλύπτονται με ασύγχρονη, εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Ο καταρτιζόμενος μελετά το αναρτημένο στην ιστοσελίδα τηλεκπαίδευσης εκπαιδευτικό υλικό (σημειώσεις, άρθρα, παρουσιάσεις κλπ.), την ευθύνη του οποίου έχει ο συντονιστής κάθε Θεματικής. Ο καταρτιζόμενος οργανώνει και κατανέμει το χρόνο της μελέτης του με τους δικούς του ρυθμούς και διαθεσιμότητα, σύμφωνα με τις αρχές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αλλά και της εκπαίδευσης ενηλίκων. Η επικοινωνία του καταρτιζόμενου με τον διδάσκοντα γίνεται μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), μέσω πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης ή και μέσω τηλεφώνου.

Ειδικά για την πλατφόρμα, θα χρησιμοποιηθεί αυτή του ΚΕΔΙΒΙΜ του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου κάθε συντονιστής θα αναρτήσει το διδακτικό υλικό με δική του ευθύνη, δημιουργώντας ένα «μάθημα» για κάθε θεματική.

Σε περίπτωση που υπάρχει ικανός αριθμός καταρτιζόμενων από την Αχαΐα, μπορεί να δημιουργηθεί Τμήμα το οποίο θα ακολουθήσει τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας, με διά ζώσης συναντήσεις και σεμινάρια.

6. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ, ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ο καταρτιζόμενος με την ολοκλήρωση της κάθε Θεματικής Ενότητας είναι υποχρεωμένος να περάσει ένα τεστ που αποτελείται από ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών ή/και ερωτήσεις σωστού λάθους. Η εξέταση γίνεται κατόπιν συνεννόησης και με την εξ αποστάσεως παρουσία εξεταστικής επιτροπής. Η βαθμολογία του τεστ ανακοινώνεται στον εκπαιδευόμενο αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης.

Επίσης, ο καταρτιζόμενος εκπονεί μία τελική εργασία, σε θέμα που θα επιλέξει από κατάλογο θεμάτων, τα οποία προτείνουν οι συντονιστές των θεματικών. Η εργασία αντιστοιχεί σε 50 ώρες απασχόλησης του καταρτιζόμενου και στο 30% του συνολικού βαθμού του. Την εργασία εποπτεύει συνεργάτης – εκπαιδευτής του Προγράμματος και ο καταρτιζόμενος είναι υποχρεωμένος να την παρουσιάσει δημόσια σε ειδικό σεμινάριο στο τέλος του Προγράμματος. Η παρουσίαση γίνεται είτε με φυσική παρουσία του καταρτιζόμενου είτε με τηλεδιάσκεψη.

Η Πρακτική Άσκηση αντιστοιχεί σε 40 ώρες εργασίας και μελέτης. Ο καταρτιζόμενος εκπονεί σχέδια διδασκαλίας, σενάρια και projects, υπό την εποπεία των υπεύθυνων καθηγητών του και πραγματοποιεί μία μικροδιδασκαλία διάρκειας 15', σε μάθημα και ύλη που έχει επιλέξει με τη συνεργασία των υπεύθυνων Πρακτικής Άσκησης.

Ο τελικός βαθμός του καταρτιζόμενου υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των βαθμών που θα λάβει στα επιμέρους τεστ με συντελεστή βαρύτητας 50%, του βαθμού που θα λάβει στην τελική εργασία με συντελεστή 30% και του βαθμού στην Πρακτική Άσκηση με συντελεστή βαρύτητας 20%. Σε περίπτωση που ο συνολικός βαθμός που θα λάβει

είναι απορριπτέος (μικρότερος του 50, με άριστα το 100) έχει δικαίωμα εντός μίας εβδομάδας – μετά το πέρας του τελικού σεμιναρίου – να εξεταστεί εκ νέου στην ύλη των θεματικών ενοτήτων όπου είχε βαθμό κάτω από την βάση. Σε περίπτωση που ο βαθμός που θα λάβει είναι προακτέος (μεγαλύτερος ή ίσος του 50) τότε χορηγείται στον καταρτιζόμενο πιστοποιητικό επιτυχούς παρακολούθησης και ολοκλήρωσης του Προγράμματος. Σε περίπτωση που ο βαθμός που θα λάβει και στην επαναληπτική εξέταση είναι απορριπτέος (μικρότερος του 50), τότε χορηγείται στον καταρτιζόμενο πιστοποιητικό απλής παρακολούθησης του Προγράμματος.

7. ΈΝΑΡΞΗ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ – ΤΕΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η έναρξη των προγραμμάτων πραγματοποιείται σε κύκλους, οι οποίοι ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του ΚΕΔΙΒΙΜ. Η έναρξη κάθε κύκλου πραγματοποιείται με τη συμπλήρωση τμημάτων των εικοσιπέντε (25) ατόμων.

Η διάρκεια του Προγράμματος είναι 40 εβδομάδες. Πιο συγκεκριμένα:

3 Σαββατοκύριακα Χ 10 Θ.Ε. =	30 εβδομάδες
2 Σαββατοκύριακα για δραστηριότητες Πρακτικής Άσκησης	2 εβδομάδες
2 Σαββατοκύριακα για γραπτές εξετάσεις	2 εβδομάδες
2 Σαββατοκύριακα για παρουσιάσεις εργασιών	2 εβδομάδες

Στις παραπάνω εβδομάδες θα πρέπει να υπολογιστούν και τα ενδιάμεσα διαστήματα για μελέτη πριν τις γραπτές εξετάσεις, τις παρουσιάσεις των εργασιών και των μικροδιδασκαλιών

Τα τέλη συμμετοχής ορίζονται στο ποσό των 700,00 €, τα οποία αποπληρώνονται σε δύο δόσεις. Η πρώτη δόση ανέρχεται στο ποσό των 350,00 € και καταβάλλεται με την εγγραφή στο Πρόγραμμα. Η δεύτερη δόση των υπόλοιπων 350,00 € καταβάλλεται πριν από την τελική παρουσίαση των εργασιών στο τέλος του Προγράμματος. Καταρτιζόμενοι που δεν έχουν αποπληρώσει τα τέλη παρακολούθησης δεν δικαιούνται να παρουσιάσουν τις εργασίες τους.

Το Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. Πανεπιστημίου Πατρών στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής που εφαρμόζει, προσφέρει έκπτωση 15 % επί των τελών συμμετοχής (595 €) σε ειδικές κατηγορίες εκπαιδευομένων όπως προπτυχιακούς/μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και σε ευαίσθητες και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες όπως ανέργους.

8. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΩΝ

Πέρα από την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

- ✓ Αποδοχή συμμετοχής τους στο Δειγματοληπτικό Έλεγχο Εγγράφων
- ✓ Αποδοχή συμμετοχής τους στο Δειγματοληπτικό Έλεγχο Ταυτοποίησης

- ✓ Αποπληρωμή του συνόλου των τελών παρακολούθησης
- ✓ Αποδοχή συμμετοχής τους στη διαδικασία αξιολόγησης του προγράμματος
- ✓ Σε περίπτωση ακύρωσης της συμμετοχής του καταρτιζόμενου στο Πρόγραμμα, το ΚΕΔΙΒΙΜ παρακρατά το 50% της προκαταβολής εάν η ακύρωση γίνει μέσα στις πρώτες δύο εβδομάδες από την έναρξη του Προγράμματος. Εάν η ακύρωση γίνει μετά από το διάστημα αυτό παρακρατείται όλη η προκαταβολή.

9. ΚΑΤΑΡΤΙΖΟΜΕΝΟΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Όσοι καταρτιζόμενοι παρακολούθησαν ήδη το Πρόγραμμα του ΚΕΚ του Πανεπιστημίου Πατρών «Κατάρτιση Εκπαιδευτικών σε Θέματα Εκπαίδευσης Προσφύγων» (ΚΕΘΕΠ), διάρκειας 280 ωρών έχουν το δικαίωμα να παρακολουθήσουν συγκεκριμένες ενότητες του ΚΕΔΕΔΕ και να πραγματοποιήσουν την Πρακτική Άσκηση, προκειμένου να συμπληρώσουν 450 ώρες εκπαίδευσης. Τα τέλη παρακολούθησης στην προκειμένη περίπτωση ορίζονται στα 250 € και καταβάλλονται εφάπαξ, με την εγγραφή στο Πρόγραμμα. Οι καταρτιζόμενοι της περίπτωσης αυτής, μετά την επιτυχή εξέτασή τους στις ορισθείσες Θεματικές Ενότητες και την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης λαμβάνουν Βεβαίωση Επιτυχούς Περάτωσης του Προγράμματος των 450 ωρών.

10. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (Επιστημονικά Υπεύθυνος του Προγράμματος)

Τίτλος: Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Ο Γιώργος Νικολάου σπούδασε Επιστήμες της Αγωγής σε Ελλάδα και Γαλλία. Υποστήριξε τη διδακτορική του διατριβή το 1999, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Δίδαξε σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης σε Ελλάδα και Γαλλία και διετέλεσε Πάρεδρος επί Θητεία Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Από τον Σεπτέμβριο του 2001 έως το Μάιο του 2015 υπηρέτησε ως Μέλος ΔΕΠ με γνωστικό αντικείμενο τη Διαπολιτισμική Παιδαγωγική στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Από το Μάιο του 2015 υπηρετεί ως Καθηγητής Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών. Έχει συνεργαστεί με το Ανοικτό και με το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο της Κύπρου. Έχει εκδώσει τρεις μονογραφίες, έχει συμμετάσχει σε πολλά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ άρθρα του έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά της Ελλάδας και του εξωτερικού.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ

Τίτλος: Καθηγητής ΤΕΑΠΗ Πανεπιστημίου Πατρών

Ο Παντελής Κυπριανός είναι καθηγητής, Ιστορίας της Εκπαίδευσης και των Πολιτικών Ιδεών στο πανεπιστήμιο Πατρών. Στις δημοσιεύσεις του συγκαταλέγονται και τα βιβλία Δημόσιο ενδιαφέρον και κοινωνική αξία της πολιτικής, Πλέθρον, Αθήνα, 1997, Συγκριτική Ιστορία της Ελληνικής Εκπαίδευσης, Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2004, Παιδί, Οικογένεια, Κοινωνία: Ιστορία της Προσχολικής Αγωγής από τις απαρχές ως τις μέρες μας, Gutenberg, Αθήνα, 2007 και Ανατομία των Ποδοσφαιρικών Παθών, Αθήνα, Διόνικος, 2009.

ANNA ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ

Τίτλος: Καθηγήτρια ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Η Άννα Ιορδανίδου είναι Καθηγήτρια στο ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών, με γνωστικό αντικείμενο Νεοελληνική Γλώσσα, με έμφαση στη διδασκαλία της στο δημοτικό σχολείο. Είναι πτυχιούχος του Πανεπιστημίου Αθηνών και Διδάκτορας Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Paris VII.

Έχει σημαντικό ερευνητικό, διδακτικό και διοικητικό έργο και σήμερα είναι Αναπληρώτρια Πρόεδρος του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών.

Έχει συμμετάσχει σε σημαντικό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων και διαθέτει εξαιρετική εμπειρία στην παραγωγή διδακτικού υλικού στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τίτλος: Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Ο Χρήστος Θ. Παναγιωτακόπουλος είναι Καθηγητής στον Τομέα Γενικών Επιστημών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης. Από 1/9/2014 έως 5/10/2016 διετέλεσε Αναπληρωτής Πρυτάνεως Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών του Πανεπιστημίου Πατρών. Επίσης, διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. του "Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής" (22/6/2011 - 14/1/2013), καθώς και μέλος του Δ.Σ. του ΙΤΥΕ "Διόφαντος" (7/3/2012 - 15/1/2017). Από το 2006 διευθύνει το "Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας" και από 1/9/2017 είναι Διευθυντής Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε.

Το γνωστικό του αντικείμενο είναι "Εκπαιδευτική Τεχνολογία - Παραγωγή και Χρήση Εκπαιδευτικού Λογισμικού". Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στο χώρο της παραγωγής και της χρήσης του εκπαιδευτικού λογισμικού, όπως και της χρήσης των τεχνολογιών με οποιαδήποτε μορφή τους στην εκπαίδευση (παραγωγή και αξιολόγηση εκπαιδευτικού και ερευνητικού λογισμικού, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονικά παιχνίδια και η επίδρασή τους στη μάθηση, επίδραση των τεχνολογιών στην εκπαίδευση και στη σύγχρονη κοινωνία, εκπαιδευτική ρομποτική και ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση).

ΙΟΥΛΙΑ – ΑΘΗΝΑ ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗ

Τίτλος: Καθηγήτρια ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Η Δρ. Ιουλία – Αθηνά Σπινθουράκη είναι καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών. Οι τομείς της εξειδίκευσής της είναι η Πολυπολιτισμική και Πολυγλωσσική Εκπαίδευση: Αναλυτικά Προγράμματα και Διδακτικές Προσεγγίσεις. Έχει διδάξει στην Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και στην Εκπαίδευση Ενηλίκων στις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ελλάδα. Διετέλεσε Διευθύντρια της Υπηρεσίας Έρευνας και Πολιτικής για τους Πρόσφυγες στην Πολιτεία της Φλόριντα, καθώς και Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Εταιρίας για την Ταυτότητα του Παιδιού και την Πολιτειότητα. Η έρευνά της εστιάζει στις επιστημονικές περιοχές της κουλτούρας, της γλώσσας και της επικοινωνίας, της ταυτότητας και της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών. Έχει συμμετάσχει σε σημαντικό αριθμό αμερικανικών, ευρωπαϊκών και εθνικών επιστημονικών προγραμμάτων, ενώ έχει συγγράψει μεγάλο αριθμό εργασιών (άρθρα, ανακοινώσεις, κεφάλαια σε βιβλία), οι οποίες έχουν δημοσιευθεί στο εξωτερικό και την Ελλάδα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Τίτλος: Αναπληρωτής Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Ο Στέφανος Φ. Βασιλόπουλος γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Πάτρα. Σπούδασε Παιδαγωγικά στο Πανεπιστήμιο Πατρών και Ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Έλαβε κρατική υποτροφία και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Σάσσεξ, καθώς και στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, απ' όπου απέκτησε το διδακτορικό του. Εργάστηκε για τρία, περίπου, χρόνια στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και από το 2006 υπηρετεί στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών και στο αντικείμενο της Παιδαγωγικής και Συμβουλευτικής. Είναι συγγραφέας 50 και πλέον δημοσιευμένων επιστημονικών εργασιών σε έγκυρα διεθνή περιοδικά. Τα επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται κυρίως σε θέματα σχολικής συμβουλευτικής και οδηγητικής (με έμφαση στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή ψυχοεκπαιδευτικών ομαδικών προγραμμάτων), θεραπευτικής παιδαγωγικής, γνωστικο-συναισθηματικών δυσκολιών σε παιδιά και νέους και μη λεκτικής επικοινωνίας δασκάλου-μαθητή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΑΝΟΣ

Τίτλος: Αναπληρωτής Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Ο Ιωάννης Καμαριανός είναι Επίκουρος Κοινωνιολογίας της Σχολικής Τάξης στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πατρών. Διδάσκει επί χρόνια στην Ανώτατη Εκπαίδευση τα αντικείμενα της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και του Σχολείου, της Κοινωνιολογίας και της Κοινωνιολογικής Θεωρίας, της Κοινωνικοποίησης και της Κοινωνιολογίας των Νέων Τεχνολογιών. Είναι μέλος της ομάδας έκδοσης της επιστημονικής επιθεωρήσεων ενώ διετέλεσε ερευνητικός

και επιστημονικός συνεργάτης στα Πανεπιστήμια Κρήτης και Θεσσαλίας, ενώ έχει διδάξει και στα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα Κύπρου, Βιέννης και Σάλτσμπουργκ.

ANNA ΦΤΕΡΝΙΑΤΗ

Τίτλος: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Η Άννα Φτερνιάτη είναι Επίκουρη Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ) του Πανεπιστημίου Πατρών στο αντικείμενο Διδακτική Γλωσσικών Μαθημάτων. Είναι κάτοχος των εξής τίτλων σπουδών: Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής (Παν/μιο Αθηνών), D.E.A. Γλωσσολογίας (Paris VII), D.E.A. Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (Paris VIII), Διδακτορικό δίπλωμα στη Διδακτική της Γλώσσας (ΠΤΔΕ Παν/μίου Πατρών). Έχει ασχοληθεί με έρευνες και έχει δημοσιεύσει στον τομέα της Διδακτικής της Γλώσσας (ως μητρικής, δεύτερης και ξένης) με έμφαση στην παιδαγωγική του γραμματισμού και τη διδασκαλία και αξιολόγηση του γραπτού λόγου, καθώς και στους πολυγραμματισμούς. Έχει επίσης μακρόχρονη εμπειρία και δημοσιεύσεις σε θέματα σχεδιασμού, ανάπτυξης και αξιολόγησης διδακτικών προγραμμάτων και υλικών, καθώς και στην επιμόρφωση εκπαιδευτικών. Συμμετείχε στις επιστημονικές ομάδες δεκαπέντε σχετικών ευρωπαϊκών (ΕΠΕΑΕΚ και ΕΣΠΑ) και άλλων ερευνητικών προγραμμάτων. Επίσης συμμετείχε στις εργασίες των επιτροπών του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για τη σύνταξη του ισχύοντος Αναλυτικού Προγράμματος και για την παρακολούθηση του ισχύοντος εκπαιδευτικού υλικού για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας στην Α/θμια Εκπ/ση.

PENNY ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τίτλος: Επίκουρος Καθηγήτρια ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Η κ. Παναγιωτοπούλου είναι πτυχιούχος του Προγράμματος Ψυχολογίας, της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με ειδίκευση στην Ψυχολογία.

Η Διδακτορική διατριβή (με Υποτροφία Εσωτερικού του Ι.Κ.Υ. κατόπιν επιτυχών εξετάσεων) έγινε στο χώρο της Κοινωνικής-Διαπολιτιστικής Ψυχολογίας, υπό την εποπτεία του καθ. Δημητρίου Γεώργα και μελών ΔΕΠ του Τομέα Ψυχολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, του Πανεπιστημίου Αθηνών, την καθ. Αναστασία Καλαντζή-Αζίζι και τον καθ. Ηλία Μπεζεβέγκη, με θέμα: Η δομή της έννοιας του εαυτού: Μια διαπολιτιστική προσέγγιση.

Σήμερα είναι Επίκουρος Καθηγήτρια του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Πατρών.

Είναι μέλος της International Association of Cross-Cultural Psychology και της Ελληνικής Ψυχολογικής Εταιρείας.

Είναι, επίσης, μέλος ελληνικής ομάδας συμμετοχής στο European Values Studies από το 1999.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Τίτλος: Επίκουρος Καθηγήτρια

Η Δρ Ευγενία Αρβανίτη είναι Επίκουρος Καθηγήτρια στο ΤΕΕΑΠΗ του Πανεπιστημίου Πατρών στο γνωστικό αντικείμενο Διαπολιτισμικότητα και Ετερότητα στην Εκπαίδευση (ΦΕΚ Γ' 308. 8/4/15). Διδάσκει στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Εκπαίδευση Ενηλίκων" (2007-2012) και "Σπουδές στην Εκπαίδευση" (2012-2013) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και στο ΠΜΣ Φύλο και Νέα Εκπαιδευτικά και Εργασιακά Περιβάλλοντα στην Κοινωνία της Πληροφορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η Δρ Αρβανίτη έζησε και εργάστηκε για μια δεκαετία στην Αυστραλία (1995-2005) αποκτώντας σημαντική εμπειρία σε θέματα πολυπολιτισμικής εκπαίδευσης, σχεδιασμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων και γλωσσικής πολιτικής.

Κατά τα έτη 2001-2004, διετέλεσε Διευθύντρια του Κέντρου Παροικιακής Ιστορίας και Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου RMIT στη Μελβούρνη και μέλος του Globalism Institute/RMIT. Είναι συνεργάτης του Διεθνούς Παρατηρητηρίου PASCAL και του Πανεπιστημίου Illinois/ΗΠΑ (Common Ground & Learning by Design).

Πρόσφατα συνέβαλε στη δημιουργία της διαδικτυακής εφαρμογής, Νέα Μάθηση, για την οποία είναι επιστημονικά υπεύθυνη για την Ελλάδα. Η πλατφόρμα αυτή προσφέρει ένα πλαίσιο επαγγελματικής μάθησης και ενδοσχολικής επιμόρφωσης εκπαιδευτικών για το διαπολιτισμικό διδακτικό σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση διαδραστικών εργαλείων WEB 2.0.

Είναι κριτής επιστημονικών περιοδικών, όπως: Εκπαιδευτικός Κύκλος, Global Studies of Childhood, International Journal of Interdisciplinary Social Studies, Εκπαίδευση Ενηλίκων, International Journal of the Book.

ΜΑΡΩ ΓΑΛΑΝΗ

Τίτλος: Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών

Η Μαρία (Μάρω) Γαλάνη: Χορογράφος - Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό του Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών είναι Διδάκτωρ της Εθνικής Αθλητικής Ακαδημίας και της Εθνικής Ακαδημίας Θεάτρου και Κινηματογράφου, Σόφιας Βουλγαρίας. Γεννήθηκε στην Πάτρα και από την παιδική ηλικία ασχολήθηκε με την κίνηση και το χορό. Σπούδασε στο ΤΕΦΑΑ Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (1985)

Μεταπτυχιακή ειδίκευση: στο πλαίσιο των σπουδών της διδακτορικής της διατριβής, παρακολούθησε, εξετάσθηκε και αξιολογήθηκε σε γνωστικά αντικείμενα της ειδικότητάς της μεταξύ άλλων σε: «Χορογραφία» και «Ρυθμικό σχεδιασμό (ρυθμό) στον χορό» Prof B. Grigorov (βαθμός: άριστα) στη National Academy of Sports (NSA) και σε: «Θεατρική Τέχνη» και «Παντομίμα» στη National Academy for Theatre & Film Arts (NATFIZ) Sofia, Bulgaria (2002)

Ολοκλήρωσε τη Διδακτορική της διατριβή με θέμα «Εφαρμογή Ρυθμικού και Θεατρικού Παιχνιδιού στη Θεραπευτική & Εκπαιδευτική Εργασία για Παιδιά με

Ειδικές Ανάγκες/ Ελαφριά Νοητική Καθυστέρηση» στη National Academy of Sports (NSA) και την National Academy for Theatre & Film Arts (NATFIZ) Sofia, Bulgaria (2003) (βαθμός Άριστα).